GENER 2012

Catalunya ha de rellançar la capacitat emprenedora i empresarial que ha guiat el seu desenvolupament econòmic en altres èpoques. A nivell empresarial, tenim dos reptes importants: afavorir el naixement de noves empreses innovadores; i consolidar les empreses existents a través de la seva internacionalització.

Aquests reptes no estan exempts de dificultats. Les empreses avui han de fer front a una recaiguda de l'economia, a fortes restriccions del crèdit, així com a una complexa regulació administrativa i unes condicions de l'entorn poc favorables per emprendre.

Afortunadament, també hi trobem dades esperançadores. L'Informe anual de l'empresa catalana que vam presentar el passat dia 13 gener ens mostrava uns resultats relativament favorables de les empreses mitjanes-grans, gràcies a la reducció de la ràtio d'endeutament i al creixement de l'exportació. En l'àmbit de l'emprenedoria, la bona notícia és que, segons l'informe GEM de 2010, ha augmentat significativament la taxa d'emprenedoria potencial, que es refereix a la població que encara no està involucrada en una activitat emprenedora però que declara el seu desig de fer-ho en un futur proper. Convertir aquest potencial emprenedor en negocis viables s'ha de convertir en una prioritat per al nostre país. L'any 2011 ja observem un canvi de tendència positiu. El passat any a Catalunya es van crear 15.714 societats mercantils, pràcticament un 10% més que a l'any 2010, després de quatre anys de taxes negatives. Si a aquestes li restem les 2.800 societats que s'han dissolt en el mateix període, la creació neta d'empreses ha crescut un 10,8% el 2011.

Des de la Cambra hem proposat que la futura Llei de l'empresa i l'emprenedor que prepara el Govern de l'Estat inclogui un estatut per a l'autoemprenedor, a l'estil del que França va posar en marxa el 2009 i que està donant resultats molt positius. Aquest estatut consisteix bàsicament en què l'emprenedor pot constituir una empresa per Internet en tres minuts i, si no arriba a un sostre de facturació, està exempt de pagar la quota d'autònom els primers dos anys.

El repte és important i no ens hi podem aturar. La Cambra està decidida a ajudar a les empreses, noves i existents, a créixer i fer negoci. Amb aquesta finalitat ha nascut el Club Cambra, d'accés gratuït ara per a totes les empreses que desitgin formar-hi part i vulguin beneficiar-se dels serveis que oferim.

Miquel Valls i Maseda

ENTORN ECONÒMIC

El Banc Mundial preveu que la zona euro entrarà novament en recessió el 2012

L'augment de les tensions financeres a Europa i la seva propagació a països que fins ara no s'havien vist afectats, així com l'empitjorament de les condicions financeres, l'alentiment del creixement mundial i la caiguda brusca dels fluxos de capital a les economies en desenvolupament han dut al Banc Mundial a rebaixar les previsions de PIB per al 2012-2013 (vegeu el gràfic). La rebaixa més important és la de la zona euro, per a la qual preveu la temuda "W": una recaiguda del PIB el 2012 (-0,3%) i una nova remuntada el 2013 (+1,1%). L'FMI és una mica més pessimista i preveu un -0,5% i un +0,8%, respectivament.

Previsions de PIB per al 2012
Taxes de variació anual, en %

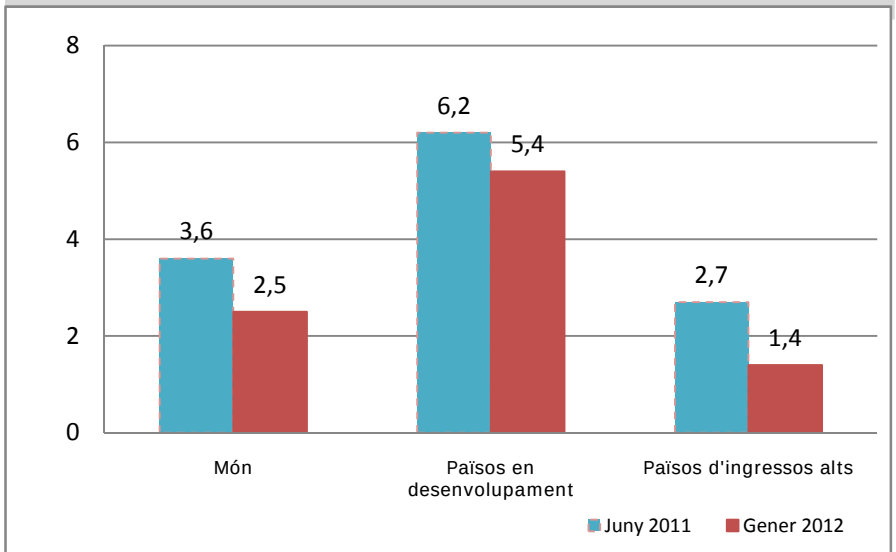

Font: Banc Mundial (Global Economic Prospects. Gener 2012)

L'indicador de sentiment econòmic a la zona euro continua retrocedint

El desembre, la confiança d'empreses i consumidors cau, per 10è. mes consecutiu, fins al valor més baix que es registra en els darrers dos anys. Als Estats Units, en canvi, la confiança dels consumidors i els indicadors d'activitat es recuperen, per segon mes consecutiu, i allunyen els riscos de recaiguda, a diferència d'Europa.

L'INE avança que el PIB espanyol cau tres dècimes el quart trimestre

Aquesta estimació situa el creixement del conjunt de l'any 2011 en el 0,7% anual, després de dos anys de descensos consecutius. Tanmateix, les previsions actualitzades del Banc d'Espanya apunten que el PIB espanyol tornarà a caurà notablement el 2012 (-1,5%) i es recuperarà novament el 2013 amb un creixement modest del 0,3%. Mentre que la creació d'ocupació neta arribarà a partir del segon semestre del 2013. L'FMI preveu que la caiguda serà una mica superior el 2012 (-1,7%) i que encara estarà en números vermells el 2013 (-0,3%).

La prima de risc del deute sobirà espanyol repunta lleugerament el gener

Després de la rebaixa de la prima de risc espanyola el desembre passat, aquesta torna a pujar una mica, fins als 345 punts bàsics, però no supera el màxim del novembre (421, de mitjana).

També repunta el preu del petroli per les tensions geopolítiques a Iran

El gener, el preu del barril de Brent se situa en gairebé 111$, de mitjana, enfront dels 108$ del desembre. La fragilitat econòmica a la UEM fa que l'euro es continuï depreciant enfront el dòlar, per cinquè mes consecutiu, fins a situar-se en 1,29$. Per tant, la pujada del cru és més forta en euros: ha passat de 82€, de mitjana, el darrer mes del 2011, fins a gairebé 86€ el gener.

Els principals índexs borsaris agafen força però l'IBEX-35 està pràcticament estancat

L'EuroSTOXX es recupera el 4,3% el mes de gener, després de dos mesos de descensos. En canvi, l'IBEX-35 retrocedeix el 0,7%. El Dow Jones i el Nikkei, amb millors comportaments que l'índex europeu i l'espanyol en els darrers dos mesos del 2011, es revaloritzen a l'entorn del 4% cadascun, el gener.

ECONOMIA CATALANA

Forta caiguda de la producció industrial el novembre, per segon mes consecutiu

L'índex de producció industrial, corregit d'efectes de calendari, retrocedeix gairebé el 10% interanual el mes de novembre, el doble que l'anterior. Aquest mes, tots els components de l'índex retrocedeixen, fins i tot el de béns d'equipament, que havia tingut un comportament positiu en els darrers 12 mesos. La caiguda més forta és, però, la de la producció industrial de béns de consum durador (-22,7%).

Notable alentiment de les exportacions de béns el novembre

La desaceleració del comerç mundial es fa notar: el creixement de les exportacions catalanes de béns, en valor, és del 6,8% interanual el novembre, després de 22 mesos de creixements a taxes de dos dígits. Aquest mes ha disminuït l'exportació de sectors com el de productes químics i béns d'equipament, a més d'altres, que són dels principals impulsors de l'exportació catalana. Paral·lelament, la importació disminueix el novembre.

Les pernoctacions disminueixen el desembre, per segon mes consecutiu

El desembre ha estat una mica més negatiu que el novembre, amb un descens del nombre de pernoctacions a establiments hotelers del 4% interanual (-0,2% l'anterior). Malgrat això, el turisme estranger continua creixent i el grau d'ocupació per places a Catalunya és del 42,7% el quart trimestre del 2011, pràcticament el mateix que un any enrere. El conjunt del 2011 ha estat bo pel sector, que tanca l'any amb una xifra rècord de 16,5 milions de viatgers.

L'activitat als serveis també retrocedeix, per segon mes consecutiu

L'indicador d'activitat als serveis d'Idescat cau el desembre, arrossegat pel comerç. La resta de serveis tenen un comportament heterogeni: els millors són el del transport i l'emmagatzematge i el de les activitats professionals, científiques i tècniques, que creixen moderadament. Hostaleria i activitats auxiliars i administratives cauen, per 2n. mes consecutiu.

Es tanca el 2011 amb una caiguda de la licitació oficial d'obra del 73%

Segons dades de la Cambra oficial de Contractistes d'Obres de Catalunya, el 2011 la licitació oficial d'obra ha caigut fins al valor més baix de la sèrie històrica, que comença el 1999.

L'ocupació als serveis cau el quart trimestre, després d'un any i mig creixent

S'intensifica la caiguda de l'ocupació, arrossegada pels sectors de la indústria i els serveis. La taxa d'atur s'eleva fins al 20,5%, gairebé un punt percentual més que el tercer. I la xifra d'aturats s'enfila a 775.400 persones el quart trimestre del 2011, segons l'EPA.

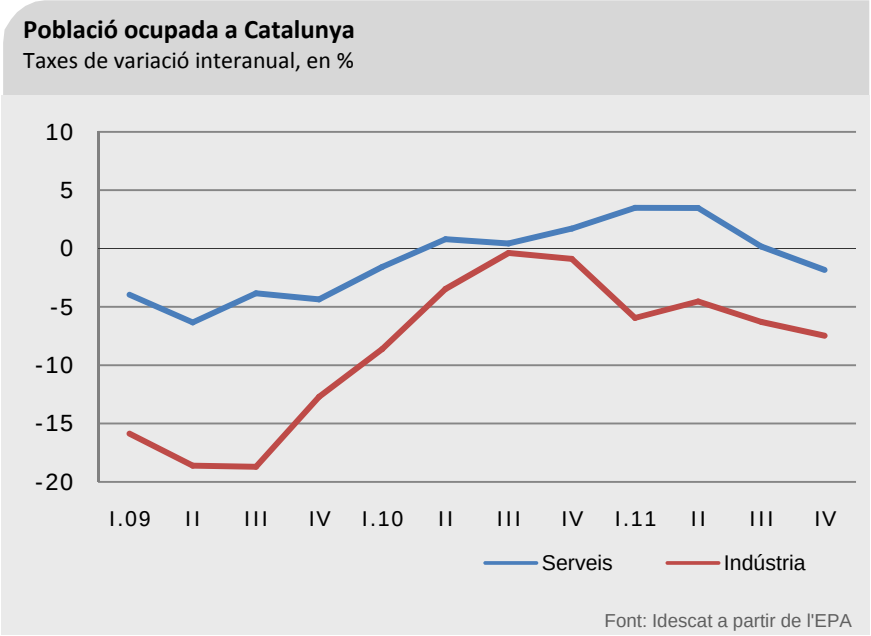

L'IPC se situaria en el 2% al gener, segons l'indicador avançat

Suposa una disminució de 4 dècimes respecte de l'IPC del desembre, degut sobretot a l'estabilitat dels preus del tabac i l'electricitat, enfront de les pujades de l'any passat.

NOVETATS DE POLÍTICA ECONÒMICA

S'aturen els plans de privatització dels aeroports de Barajas i El Prat

El Ministeri de Foment ha anunciat que paralitza el concurs per a la gestió separada i privada dels dos aeroports. Argumenta que el valor d'AENA disminuiria si la gestió dels aeroports s'individualitzés.

Es tanca un preacord de negociació col·lectiva entre patronals i sindicats

Patronals i sindicats han assolit un principi d'acord en la negociació col·lectiva per al període 2012-2014. Els òrgans de direcció de les organitzacions implicades estan pendents de ratificar-lo, però ja s'ha avançat que l'acord definitiu s'articularà al voltant de **tres eixos**:

1. **Moderació salarial**

   L'any 2012, l'augment dels salaris negociats podrà ser com a màxim del **0,5%**. A més, es podria introduir una clàusula de revisió en cas que l'IPC superés el 2%, però només s'aplicaria l'excés respecte de l'IPC del desembre a la zona euro. És a dir, si l'IPC a la UEM és del 2,2% i a Espanya del 2,4%, s'aplicaria una revisió salarial del 0,2%. No obstant això, si el preu del petroli Brent creix més del 10% respecte de l'any anterior, els carburants i combustibles s'exclourien de l'IPC per calcular la revisió salarial.

   L'any 2013, l'augment dels salaris no hauria de superar el **0,6%** i la clàusula d'actualització seria la mateixa que el 2012.

   L'any 2014, el creixement pactat dels salaris **vindrà donat pel creixement del PIB d'Espanya** el 2013. Si el PIB a preus constants creix per sota de l'1%, l'augment salarial serà de com a molt el 0,6%. Si creix entre l'1% i el 2%, el màxim augment serà de l'1%. I si el PIB creix per sobre el 2%, l'augment salarial màxim serà de l'1,5%.

2. **Incorporació als convenis de flexibilitat de jornada, funcions i salaris**
   - Els convenis col·lectius han de facilitar que els empresaris puguin distribuir irregularment un 10% de la jornada anual ordinària aplicable, tot i que no pot afectar a la jornada màxima anual. Es podria anar més enllà d'aquest percentatge sempre que l'empresa al·legués raons "econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció".
   - L'empresari podrà disposar de 5 dies (o 40 hores) a l'any que podrà alterar en la distribució prevista del calendari anual.
   - La classificació professional s'haurà de fer mitjançant "grups professionals i divisions funcionals", en comptes de "categories professionals".
   - Els salaris hauran de tenir complements variables, de manera que un percentatge dels salaris depengui de la "situació i resultats de l'empresa". Així mateix, s'hauran de substituir conceptes retributius "obsolets i improductius" per d'altres vinculats a la productivitat.

3. **Descentralització de la negociació col·lectiva**
   - Els convenis sectorials hauran de propiciar la negociació dintre de l'empresa en els àmbits de jornada, funcions i salaris.